

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci

žalobkyně

J. P.

bytem ...

zastoupen Mgr. Miroslavem Krutinou, advokátem
sídlem Vyšehradská 27, Praha 2

proti
žalovanému

Finanční arbitr

sídlem Legerova 69, Praha 1,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen rozhodnout ve věci návrhu žalobkyně vedeném pod sp. zn. FA/ZP/1457/2016, do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 8 715,50 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Miroslava Krutiny, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci a obsah správního spisu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného, který dosud nevydal rozhodnutí v řízení vedeném pod sp. zn. FA/ZP/1457/2016.
2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Žalobkyně dne 4. 7. 2016 zahájila u žalovaného řízení proti České pojišťovně, a.s. (dále jen „instituce“) o vydání bezdůvodného obohacení.
4. Dne 26. 8. 2016 žalovaný vyzval žalobkyni k odstranění nedostatků návrhu. Výzvě žalobkyně vyhověla podáním ze dne 12. 9. 2016.
5. Dne 25. 1. 2017 žalovaný vyzval k poskytnutí vysvětlení a předložení dokumentace instituci.
6. Žalovaný dne 3. 5. 2017 obdržel vyjádření a podklady od instituce.
7. Dne 26. 10. 2017 žalovaný instituci sdělil své předběžné právní posouzení případu a vyzval ji k vyjádření a ke smírnému řešení sporu.
8. Vyjádření instituce došlo žalovanému dne 15. 12. 2017.
9. Dne 29. 3. 2018 žalobkyně vyzvala žalovaného k přijetí opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu.
10. Dne 23. 4. 2018 žalovaný žalobkyni sdělil, že neshledal důvody k zahájení řízení k opatření proti nečinnosti, protože doposud neshromáždil všechny podklady nutné pro rozhodnutí ve věci. Jaké konkrétní podklady dosud neshromáždil, však neuvedl.
11. Dne 22. 10. 2018 žalovaný žalobkyni a instituci zaslal výzvu k seznámení s podklady pro vydání nálezu. Zároveň s výzvou žalovaný instituci vyzval, aby mu sdělila, zda předmětné pojištění stále trvá a předložila mu o pojištění aktualizované informace. Instituce informace poskytla dne 30. 10. 2018.
12. Dne 11. 3. 2019 žalovaný žalobkyni zaslal pozvánku k ústnímu jednání na den 2. 4. 2019. Žalobkyně žalovanému sdělila, že z pracovních důvodů se nebude moci dostavit.
13. Dne 15. 3. 2019 žalobkyně žalovanému sdělila, že konání ústního jednání považuje za nepřiměřenou zátěž a nehospodárné.
14. Dne 17. 4. 2019 žalovaný vyzval Kancelář práv pojistníků, s.r.o. a M. Š., aby mu sdělili, zda žalobkyně nepostoupila svou pohledávku vůči instituci.
15. Rozhodnutí v dané věci žalovaný dosud nevydal.

II.

Argumentace účastníků

16. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že dle § 15 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), je žalovaný povinen rozhodnout bez zbytečného odkladu nálezem, nejdéle však do 90 dnů od shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí. Žalovaný má aktivně ve věci konat a aktivně obstarávat podklady pro vydání nálezu. Neuvedení lhůty pro obstarání podkladů na žalovaného klade zvýšené nároky, aby aktivně obstaral spisovou dokumentaci a činil úkony v řízení v přiměřené lhůtě, neboť v souladu s požadavkem na rychlost řízení je žalovaný ve fázi obstarávání podkladů s ohledem na chybějící lhůtu povinen činit úkony v přiměřené lhůtě (k tomuto žalobkyně odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2018, č. j. 14 A 23/2017 - 35).
17. Žalobkyně uvedla, že podstatou řízení před žalovaným je posouzení nároku žalobkyně vztahujícího se k pojistným smlouvám a souvisejícího s dokumentací, kterou žalobkyně žalovanému předložil již s návrhem na zahájení řízení. Žalobkyně žalovaného opakovaně informovala, že další relevantní podklady nemá. Žalovaný ve svém vyjádření k výzvě k odstranění nečinnosti sice uvedl, že v řízení pokračuje a podklady analyzuje, ale neuvedl žádné konkrétní úkony nebo opatření, které učinil. Několikaměsíční nečinnost žalovaného nelze považovat za aktivní jednání směřující k rozhodnutí věci bez zbytečného odkladu. Žalovaný ve fázi obstarávání podkladů nečiní úkony v přiměřené lhůtě, aktivně nejedná a je nečinný.
18. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně je v řízení zastoupena advokátem, který vedle ní zastupuje nebo zastupoval více než 80 dalších spotřebitelů. Obdobným způsobem postupují i další zástupci spotřebitelů (8 advokátů) zhruba v 900 řízeních, když se lze důvodně domnívat, že všichni tito zástupci konají společně, protože se jejich podání a postupy neliší, někteří zástupci jsou přímo společníci nebo spolupracující advokáti v jedné advokátní kanceláři. Má podezření, že zástupce žalobkyně zneužívá bezplatnosti řízení před žalovaným, aby získal bezdůvodné obohacení z pojistné smlouvy. Zároveň někteří spotřebitelé zemřeli ještě před podáním návrhu na zahájení řízení.
19. Žalovaný poukázal na skutečnost, že někteří spotřebitelé zastoupeni totožným právním zástupcem nemají zájem na jakémkoli plnění ze strany instituce, protože „smlouvu prodali“. Žalovaný proto nemůže vyloučit, že v dané věci nezjistí, že není k vedení sporu příslušný. Dovolávání se nečinnosti ze strany zástupce žalobkyně je nepoctivým jednáním a zjevným zneužitím práva, jelikož v řízení před žalovaným vymáhá nároky z pohledávek, které byly spotřebitelem postoupeny na podnikatele. Odpovědnost za případné prodlení žalovaného i v těch případech, kdy k postoupení pohledávky na podnikatele nedošlo, nese zástupce žalobkyně, který si musel být vědom skutečnosti, že podává k žalovanému desítky návrhů na zahájení řízení, o nichž žalovaný není oprávněný rozhodovat, přičemž tuto skutečnost žalovanému zatajil.
20. Žalovaný konstatoval, že postupuje v řízení aktivně a přiměřeně vzhledem ke smyslu institutu mimosoudního řešení sporů, své zákonem omezené příslušnosti a podezření na šikanózní jednání zástupce žalobkyně, dále vzhledem k nástrojům a postupům, které mu umožňují procesní předpisy, předmětu sporu a jeho složitosti, počtu obdobných případů a s ohledem na to, co je pro účastníky v sázce. Investiční životní pojištění představuje jeden z nejsložitějších a spotřebiteli nejméně pochopitelných produktů na finančním trhu. Nezřídka odkazuje pojistná smlouva na dokumenty, které nebyly předloženy. Žalovaný

tak musí zkoumat veškerou smluvní dokumentaci každého jednotlivého případu. Zároveň je povinen rozhodovat spory ve stejném rozsahu jako obecný soud, ale je přitom nadán pouze prostředky a postupy, které mu umožňuje zákon o finančním arbitrovi.

21. Žalovaný uvedl, že finančnímu arbitrovi je v § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi stanovena lhůta pro vydání nálezu. Počátek běhu lhůty pro vydání nálezu váže zákon o finančním arbitrovi na shromáždění podkladů nutných pro rozhodnutí, když tento okamžik zákon nijak dále nevysvětluje. K počátku běhu lhůty se vyjádřil Nejvyšší správní soud v zatím jediném rozhodnutí ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 36/2018 - 37. Žalovaný nesouhlasí s dílčími závěry v tomto rozhodnutí, ale přehodnotil svůj dosavadní výklad § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Žalovaný má za to, že korigovaný výklad odpovídá jak textu a účelu zákona o finančním arbitrovi a smyslu i cíli transponované směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů, tak principům předneseným Nejvyšším správním soudem v citovaném rozhodnutí. Žalovaný má za to, že lhůta podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi počne běžet dnem, kdy si žalovaný vyhodnotí úplnost spisového materiálu a tuto skutečnost projeví navenek tím, že vyhotoví a vypraví výzvu stranám sporu k seznámení se se shromážděnými podklady. Pouhé doručení „posledního“ podkladu v řízení samo o sobě nemůže založit běh lhůty pro vydání rozhodnutí, ostatně i Nejvyšší správní soud konstatoval, že žalovaný jako správní orgán rozhodující spor je ten, kdo má vyhodnotit úplnost shromážděných podkladů. Je tomu tak proto, že v okamžik doručení kteréhokoli podkladu od kteréhokoli účastníka řízení či jiné dožádané osoby nikdy není zřejmé, zda se jedná o doručení skutečně posledního podkladu v řízení. Toto je zjiitelné vždy až *ex post* po prostudování a vyhodnocení takového podkladu. Obdržený podklad nejenže nemusí prokazovat dosavadní tvrzení a nemusí být úplný, ale žalovaný jej především musí konfrontovat s dosud zjištěnými okolnostmi. Teprve v okamžiku vyhodnocení přijatých podkladů lze tedy s jistotou říci, že poslední přijatý podklad je skutečně poslední a žalovaný má k dispozici úplný spis stížnosti, resp. shromáždil všechny podklady nutné pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Doba, po kterou žalovaný hodnotí obdržené podklady, se liší v závislosti na rozsahu a obsahu předložených podkladů. Lhůta stanovená žalovanému pro vydání rozhodnutí počíná běžet ode dne vyhotovení a expedice výzvy k seznámení se se shromážděnými podklady.
22. Vzhledem k výše uvedenému žalobkyně nemohla úspěšně vyčerpat prostředky, které stanoví správní řád k ochraně proti nečinnosti v § 80 odst. 3 poslední věty správního řádu, když žádost k přijetí opatření proti nečinnosti lze úspěšně podat až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí. Žádost žalobkyně k opatření proti nečinnosti vyhodnotil žalovaný jako předčasnou, a tudíž nedůvodnou. Žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, sp. zn. 6 Ans 5/2013, a ze dne 18. 1. 2017, sp. zn. 8 As 88/2016.
23. Dne 29. 4. 2019 se ve věci konalo ústní jednání.
24. Žalobkyně při jednání setrvala na své předchozí argumentaci v žalobě a replice, na níž odkázala.
25. Žalovaný zopakoval, že jeho úkolem je řešit spotřebitelské spory, přičemž nyní shromažďuje doklady, zdali žalobkyně nepostoupila pohledávky na podnikatelský subjekt, což by mělo zásadní dopad na posouzení příslušnosti žalovaného k řešení sporu. Proto se

dne 23. 4. 2019 obrátil na Kancelář práv pojistitelů. Poukázal též na svou zahlcenost nestandardními spory, jež nelze snadno rozhodnout.

III.

Posouzení žaloby soudem

26. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu. Podmínky tohoto řízení a postup soudu při rozhodování o těchto žalobách je upraven v § 79 a násl. s. ř. s., podle kterého se ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Podle § 81 s. ř. s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni vydání svého rozhodnutí. Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.
27. Městský soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti. Podmínkou aktivní legitimace podle § 79 odst. 1 s. ř. s. je bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti musí být splněna již k okamžiku podání žaloby, což vyplývá z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015 - 59, jenž stanoví, že „*pouze ten, kdo před podáním žaloby (v případě řízení vedeného podle správního řádu) podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti a zároveň jeho žádosti nebylo vyhověno (tj. nadřízený správní orgán vydal usnesení o nevyhovění žádosti podle § 80 odst. 6 věty druhé správního řádu, popř. ve třicetidenní lhůtě o žádosti nerozhodl), vyčerpal tento prostředek bezvýsledně. Teprve v tomto případě je jeho žaloba přípustná.*“.
28. V případě žalovaného jde o atypický orgán vykonávající působnost v oblasti veřejné správy, který autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech osob, přičemž na řízení vedená žalovaným se subsidiárně použije správní řád (k povaze rozhodnutí arbitra viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, č. j. 2 Afs 176/2006 - 96). Obecný prostředek ochrany před nečinností je upraven v § 80 správního řádu, přičemž žalobkyně byla nejprve povinen podat návrh na přijetí opatření proti nečinnosti. K tomu v případě žalobkyně skutečně došlo a tento byl i bezvýsledně vyčerpán, když v daném případě byla výzva žalobkyně k opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu doručena dne 29. 3. 2018 žalovanému.
29. Rozhodným momentem pro rozhodnutí ve věci, je určení konkrétního data, od kterého počíná běžet lhůta pro vydání nálezu žalovaným. Podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje arbitr ve věci samé bez zbytečného odkladu nálezem, nejdéle však do 90 dnů od shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí; nelze-li ve zvlášť složitých případech, vzhledem k povaze věci rozhodnout ani v této lhůtě, lhůta se přiměřeně prodlouží, nejvýše o dalších 90 dnů.
30. Podle čl. 8 písm. e) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. 5. 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů) „*výsledek postupu alternativního řešení sporu musí být k dispozici do 90 kalendářních dnů ode dne, kdy*

subjekt alternativního řešení sporů obdržel úplný spis stížnosti“. Bližší vysvětlení tohoto ustanovení je obsaženo v odstavci 40 preambule směrnice o alternativním řešení sporů, podle nějž by měl finanční arbitr „ukončit postup řešení sporů on-line či off-line bezodkladně ve lhůtě 90 kalendářních dnů ode dne, kdy obdrží úplný spis ke stížnosti, včetně veškeré příslušné dokumentace týkající se této stížnosti, a to včetně zpřístupnění výsledku postupu alternativního řešení sporů. Subjekt alternativního řešení sporů, který obdržel stížnost, by měl strany o stížnosti vyrozumět poté, co získá veškeré dokumenty nezbytné k zahájení postupu alternativního řešení sporů.“.

31. Soud je povinen vnitrostátní právní úpravu vykládat tak, aby co nejlépe odpovídala smyslu a účelu směrnice Evropské unie, již transponuje (rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 10. 2004, *Pfeiffer a další proti Deutsches Rotes Kreuz*, C-397/01 až C-403/01 a ze dne 16. 12. 1993, *Theodoro Wagner Miret*, C-334/92).
32. Otázkou počátku běhu lhůty pro vydání nálezu se již zabýval Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že počátek lhůty je spojen s okamžikem shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí a nijak nesouvisí s následným procesním úkonem žalovaného (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2018, č. j. 4 Afs 110/2018 - 40, rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 36/2018 - 37). Řízení před žalovaným Nejvyšší správní soud člení do dvou fází, kdy v první fázi dochází ke shromažďování podkladů a ve druhé fázi k jejich vyhodnocení a právnímu posouzení. V citovaných rozsudcích Nejvyšší správní soud vyloučil, že by se počátek lhůty pro vydání rozhodnutí odvíjel od vyrozumění účastníků o tom, že žalovaný shromáždil veškeré podklady. Výklad žalovaného, podle kterého by lhůta počala běžet okamžikem, kdy si žalovaný vyhodnotí úplnost spisového materiálu a tuto skutečnost projeví navenek tím, že vyhotoví výzvu stranám sporu k seznámení se se spisem, je chybný a nemá oporu v zákoně. Stanovení počátku běhu lhůty pro vydání rozhodnutí nelze ponechat pouze v gesci žalovaného, počátek musí být spojen s přezkoumatelnou objektivní skutečností a nesmí být závislý pouze na vůli žalovaného.
33. Na základě závěrů Nejvyššího správního soudu v uvedených rozsudcích městský soud dovodil, že v tomto případě druhá fáze řízení začala běžet nejpozději ode dne následujícího po dni doručení vyjádření instituce k návrhu na zahájení řízení. Instituce se vyjádřila dne 3. 5. 2017 a se svým vyjádřením doložila též pojistnou dokumentaci. Doručení vyjádření instituce jako účastníka řízení ve sporu, ve kterém je jejím rovnocenným právem se k návrhu žalobkyně vyjádřit a uvést svoji obranu pak v okamžiku, kdy žalobkyně již neměl další podklady k předložení, představuje objektivní skutečnost, která zakládá možnost žalovaného přistoupit k právnímu posouzení a hodnocení těchto podkladů. Navíc v dané věci nelze odhlédnout od skutečnosti, že dne 22. 10. 2018 žalovaný zaslal žalobkyni a instituci výzvu k seznámení s podklady pro vydání nálezu, přičemž v mezidobí od vyjádření instituce po zaslání výzvy k seznámení se s podklady do spisu nedoplnil žádné další podklady, kromě snahy o smírné urovnání sporu. Jak přitom konstatoval Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku sp. zn. 9 As 36/2018, k zaslání této výzvy může dojít logicky až poté, co správní orgán ukončí shromažďování podkladů nutných pro rozhodnutí.
34. Lhůta pro vydání rozhodnutí tedy počala běžet nejpozději ode dne následujícího po dni doručení vyjádření instituce a předložení podkladů, tj. ode dne 3. 5. 2017 a skončila tak dne 1. 8. 2017, což byl poslední den 90denní lhůty k vydání nálezu. K tomuto soud konstatuje v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu, že uvedené dvě fáze řízení nejsou jasně a pevně ohraničené a je z povahy věci zřejmé, že se obě fáze mohou prolínat a stejně jako

v první fázi může dojít k předběžnému právnímu posouzení, tak ve druhé fázi se mohou objevit nebo být navrženy další podklady pro rozhodnutí. Tato okolnost ale není důvodem, proč zpochybňovat či jinak oddalovat počátek běhu lhůty. V okamžiku, kdy obě strany předložily veškeré podklady, které měly k dispozici, a žalovaný nevyzval strany, aby předložily další konkrétní podklady, je nepochybné, že druhá fáze řízení započala. V případě, že by se objevily v průběhu druhé fáze další podklady, které by s ohledem na svou povahu žalovanému bránily rozhodnout ve lhůtě 90 dnů, má žalovaný možnost lhůtu prodloužit o dalších 90 dnů.

35. K uvedenému lze doplnit, že i kdyby soud devadesátidenní lhůtu počítal od vyjádření instituce ke smírnému řešení sporu, tedy ode dne 15. 12. 2017, tak tato lhůta již dávno uplynula. Na výrok rozhodnutí by tedy takové posouzení nemělo vliv. Taková lhůta by uplynula i do dne, kdy žalobkyně vyzvala žalovaného k přijetí opatření proti nečinnosti.
36. Soud za ukončení první fáze řízení nepovažoval až den 30. 10. 2018, kdy instituce žalovanému zaslala informaci, zda předmětné pojištění stále trvá a předložila mu aktualizované informace o platbách pojistného žalobkyní. Tyto informace dle soudu nelze považovat za podklady nutné pro rozhodnutí ve smyslu § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Jde sice o informace, které žalovaný k rozhodnutí potřebuje, ale tyto obdržel již dne 3. 5. 2017. Dne 30. 10. 2018 již nešlo o nové, dosud nedodané informace, ale pouze o aktualizaci již dodaných informací. Je zřejmé, že výše zaplaceného pojistného se v čase mění, pokud je stále placeno. Ke změně těchto údajů dojde tedy prostým plynutím času. Kdyby tato aktualizace údajů měla být považována za podklady nutné pro rozhodnutí ve smyslu § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, tak by ad absurdum první fáze řízení nikdy nemusela skončit, neboť by byla v intervalech placení pojistného prodlužována stále dál až do doby ukončení placení pojistného.
37. Výzvu k opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu podala žalobkyně dne 29. 3. 2018, tzn. po uplynutí lhůty pro vydání nálezu, která žalovanému skončila již dne 1. 8. 2017. Soud proto dospěl k závěru, že žalobkyně před podáním žaloby bezvýsledně vyčerpala prostředky, které jí správní řád stanovil k ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Žalobkyně tudíž splnila podmínky pro podání žaloby a nebylo namístě žalobu odmítnout pro předčasnost, jak navrhoval žalovaný. Žaloba na ochranu proti nečinnosti pak byla k městskému soudu podána dne 5. 6. 2018, ani samotná žaloba tak nebyla podána předčasně, jelikož žalobkyně ji podal v okamžiku, kdy žalovanému již uplynula lhůta k vydání nálezu. Z výše uvedených důvodů a s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku sp. zn. 9 As 36/2018, dospěl městský soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
38. Nad rámec již uvedeného soud uvádí, že absence konání žalovaného v přiměřené lhůtě a rozhodování v zákonem stanovené lhůtě je v rozporu s cílem zefektivnit a urychlit spory a vede k nedůvodným průtahům v řízení. Jakkoli lze mít do určité míry pochopení pro žalovaným namítanou přetíženost a omezené personální kapacity a pravděpodobnou nepředvídatelnost nárůstu obdobných sporů, nemohou tyto objektivní okolnosti být na újmu účastníkům řízení, kteří usilují o vyřešení sporu v přiměřené době. Je třeba vidět, že u celé řady správních orgánů v jiných oblastech veřejnoprávního rozhodování jsou lhůty pro rozhodnutí dle správního řádu, případně i zvláštních zákonů kratší a nadto zahrnují celý proces správního řízení od podání návrhu či žádosti, tedy i včetně shromažďování podkladů (rozhodování ve věcech stavebních, celních, poskytování licencí, ukládání správních sankcí apod.) Beneficiem řízení před Finančním arbitrem je lhůta 90 dnů,

případně prodloužená o dalších 90 dnů, běžících až od shromáždění podkladů a postihující až fázi hodnocení podkladů. V tomto smyslu se jeví obrana žalovaného argumentací o šikanózním postupu žalobkyně jako naprosto neúměrná a nadto odhlízející od podstaty věci, kdy žalovaný ve svém vyjádření k žalobě argumentuje zcela obecně zátěží, aniž by se vyjádřil k vlastním úkonům a jejich potřebě v daném řízení.

39. Dále soud zdůrazňuje, že pokud žalovaný není v některých věcech oprávněn rozhodovat, je třeba s takovým návrhem naložit příslušným procesním způsobem. Neobstojí tedy argument žalovaného, že není na jisto postaveno, zdali je k rozhodování daného sporu příslušný, a proto doposud nemohl rozhodnout, neboť bylo jeho povinností případné rozhodnutí o nepřislušnosti vydat do uplynutí lhůty stanovené zákonem o finančním arbitru. Za tímto účelem pak mohl i v rámci lhůty pro vydání rozhodnutí shromažďovat další podklady, jak vyplývá z výše řečeného (viz prolínání první a druhé fáze řízení popsané v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 36/2018). Pokud tak však neučinil, zůstal nečinný a soudu nezbylo, než žalobě na ochranu proti nečinnosti vyhovět.

IV. Závěr

40. Městský soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve výroku uvedené věci, k čemuž mu stanovil lhůtu 60 dnů. Takto stanovená lhůta umožní žalovanému, aby opatřil další důkazy, pokládá-li to pro rozhodnutí věci za nezbytné, a ve věci následně rozhodl. Současné poskytnutá lhůty nepřekračuje mezní lhůtu stanovenou v § 81 odst. 2 s. ř. s.
41. Při úvaze o konkrétní výši náhrady těchto nákladů soud přihlédl k ustanovení § 60 odst. 1 a odst. 7 s. ř. s. Podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s. jsou-li pro to dány důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů řízení účastníkům nebo státu zcela nebo z části nepřiznává. Z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že přiznat lze náklady řízení účelně vynaložené. Tomuto závěru koresponduje ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s., které umožňuje zohlednit konkrétní okolnosti konkrétního případu, aniž by byl soud nucen mechanicky vycházet z jednotlivých úkonů, učiněných účastníkem řízení.
42. Žalobkyně byla v řízení před soudem zastoupen advokátem, a má tedy právo na náhradu nákladů řízení za zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě soud ve vztahu ke jmenovanému advokátovi ověřil, že podal u zdejšího soudu obdobné žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného opakovaně, minimálně v dalších 37 řízeních, ve kterých navrhl soudu, aby uložil žalovanému povinnost učinit shodný procesní úkon, jako v nyní projednávané věci. Obsah žaloby je tak v podstatných částech shodný s obsahem jiných žalob na ochranu proti nečinnosti žalovaného. Převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby za daného stavu, které je velmi jednoduchým procesním úkonem, podle názoru soudu nevyžadují výraznou odbornost.
43. Soud má proto za to, že všechny skutečnosti týkající se zastupování žalobkyně v soudním řízení, je třeba v jejich souhrnu v daném případě považovat za důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s., které opravňují soud rozhodnout o tom, že účastníkovi řízení se náhrada nákladů řízení zčásti nepřiznává. Soud proto rozhodl tak, že žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů řízení pouze zčásti, a to ve výši 50 % částky

mimosmluvní odměny, která by jí jinak náležela. Žalobkyně by měla právo na náhradu nákladů řízení za zastoupení advokátem za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, účast při jednání), celkem 9 300 Kč; za úkon právní služby, za který by žalobkyni náležela náhrada nákladů, soud nepovažoval repliku k vyjádření žalovaného, neboť tuto soud nevyžadoval a žalobkyně v ní především zopakovala již dříve předestřenou argumentaci. Při snížení na 50 % z částky 9 300 Kč žalobkyni náleží 4650 Kč a třikrát režijní paušál po 300 Kč. Částka je dále zvýšena o 1 165,50 Kč odpovídající náhradě za daň z přidané hodnoty, již je zástupce žalobkyně jako plátce DPH povinen z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů státu odvést. Konečně pak mezi náklady náleží též zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč. Celkem tak náklady řízení žalobkyně činí částku (2000 + 4650 + 900 + 1165,5) 8 715,50 Kč, již je žalovaný povinen uhradit do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. dubna 2019

JUDr. Karla Č h á b e r o v á v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

předsedkyně senátu